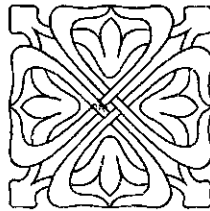

VERSLAG
VAN DEN PROEFTUIN
TE AALSMEER
OVER 1911.

W. 109.

10 1911 1342.

VERSLAG

van den Proeftuin te Aalsmeer over 1911.

Zoals reeds in het vorig jaarverslag is opgemerkt, maken de bescheiden geldmiddelen, waarover de Vereeniging beschikt, het niet altijd mogelijk de proeven uit te voeren op een wijze als wenschelijk is, terwijl kostbare proefnemingen om dezelfde redenen achterwege moesten blijven. We waren dus verplicht de opbrengst van de exploitatie op te voeren, om daardoor het tekort, dat in den loop der jaren bedenkelijke afmetingen begon aan te nemen, te verminderen.

Dit is ons dan ook gelukt: het tekort dat op 1 Jan. 1911 f 1069.28 bedroeg, is verminderd tot f 629.13 op 1 Jan. 1912. Ofschoon dit ons niet de gewenschte richting lijkt, waarin de exploitatie van den Proeftuin zich moet bewegen en is getracht door aankloppen bij de Provincie de geldmiddelen te versterken, zijn we daarin tot nog toe niet geslaagd.

Intusschen is met de beschikbare middelen het doel van den Vereeniging zooveel mogelijk in het oog gehouden, zoodat het er voor de leerlingen der school als demonstratieterrein en voor onderwijzers, die voor de tuinbouwacte studeeren, zeer veel diensten bewijst. Het grootste deel van den tuin is door plantencollectie's en sortimenten ingenomen.

Ten eerste de onmiddellijke omgeving van de school, de voortuin met zijn breede oprijlaan en mooien vijver. In den vijver zijn dezen zomer door bemiddeling van de Afd. Aalsmeer der Ned. Heidemaatschappij een 5-tal edelkarpers en goudwinden uitgezet. Om de school verschillende heesters, boomen en planten, die voor leerlingen en bezoekers een leerrijk materiaal vormen, vooral wanneer deze planten van goede, duidelijke namen zijn voorzien. In dit opzicht vooral verricht de Proeftuin te Aalsmeer zeer nuttig werk omdat de kennis der Latijnsche plantennamen over 't algemeen veel te wenschen overlaet.

Daarom is ook het uitgeven van de gedrukte plantenlijst in het jaar 1911 een zeer nuttige zaak geweest, waaruit tevens blijken kon, dat op de Proeftuin een groot aantal plantensoorten voorkomen.

Werd aanvankelijk de teelt van groenten en fruit op betrekkelijk ruime schaal toegepast, dan vond dat zijn oorzaak hierin, dat de opgebrachte grond niet voor alle teelten geschikt was. Daar kan nog aan toegevoegd worden, dat in den winter de ramen, die 's zomers voor potplanten gebruikt, worden gemakkelijk rendabel gemaakt kunnen worden door er b.v. bloemkool onder te telen. Zoo staat het ook met een z.g.n. warenhuis, dat in 't najaar voor *Chrysanthemums* gebruikt, 's winters ledig zou moeten blijven. Eveneens geldt dit voor de teelt van komkommers of tomaten in seringenkassen. Het ligt dus volkomen in de lijn van het doel van den Proeftuin, die blijkens de Statuten ook

als demonstratieterrein voor de leerlingen moet dienen, dat er op dezen tuin, zoolang het vak groenteteelt op het programma staat, ook groenten worden gekweekt. Langzamerhand is echter het terrein voor deze teelten ingekrompen, om plaats te maken voor de culturen van planten, die al of niet geforceerd, voor snijbloemen kunnen worden gebruikt. Bij het steeds sterker op den voorgrond treden van speciaal culturen bij kweekers in Aalsmeer gaat de algemeene kennis van planten beslist achteruit; daarom is het zeer gewenscht voor den Proeftuin de planten collecties te behouden en uit te breiden. Van dit standpunt bezien heeft dus het aanwezig zijn van een 30 tal aardbeivariëteiten zijn nuttige beteekenis.

We zullen bij het maken van het verslag de plantenlijst volgen en beginnen daarom met de aardbeien. Het is voor de meeste variëteiten gewenscht, jaarlijks jonge planten te kweeken, omdat men daardoor alleen krachtig materiaal bekomt. Dit is ook noodig om geschikte planten voor de vervroeging te bekomen. Veel handelaars uit Aalsmeer komen in 't voorjaar jonge planten bij ons vragen. (ook voor proefnemingen) die dan ook, voor zoover we ze zelf niet noodig hebben, tegen den geldenden prijs worden afgegeven, de leden hebben natuurlijk eenige reductie.

Voor het vervroegen in een kouden bak werden geprobeerd.

1. Deutsch Evern.
2. Generaal Vetter.
3. Laxton's noble.
4. Lewestijntje.
5. Mad Lefèbre.
6. Mad. Meslé.
7. Sieger.

Ofschoon de aardbeien niet geteld en gewogen zijn, ook omdat de hoeveelheden te klein zijn, om daaruit bepaalde conclusie's te trekken, zoo is niettemin de ontwikkeling der variëteiten goed in 't oog gehouden en kunnen we als resultaat het volgende mededeelen.

De beste om te vervroegen zijn Generaal Vetter, Laxton's noble, Mad Lefèbre en Sieger. Opgemerkt dient te worden, dat Generaal Vetter en ook een variëteit onder den naam „De Eilander” in den handel gebracht geheel met Laxton's noble overeenkomen.

Wel is als Generaal Vetter ook een laatdragende, grootvruchtige, maar voor den bak ongeschikte, aardbei bekend — vrij waarschijnlijk de echte — maar deze wordt weinig aangetroffen.

De var. Lewestijntje is goed voor vroege opbrengst buiten, maar voor den bak is ze niet geschikt, omdat ze te veel bladeren maakt.

Mad. Meslé gaf wel groote, maar weinig vruchten. Deutsch Evern draagt vroeg en mild, maar is klein van stuk en rot vrijspoedig. Intuschen wel een variëteit, die voor den bak geschiktheid heeft.

Sieger is soms zeer goed in den bak en ook buiten heeft middel-groote, zeer lekkere vruchten, maar er zijn nog al eens planten bij, die geen vruchten dragen, gevolg van de Aaltjesziekte (*Aphelenchus Fragariae*). Deze ziekte komt ook veel voor bij de var. Laxton's noble. Men merkt deze kwaal aan kortere, fijne bladeren en roode bladstelen en moet er dus op letten, dat van dergelijke exemplaren geen jonge planten worden genomen. Mad. Lefèbre is een zeer aanbevelenswaardige, nog

betrekkelijk nieuwe variëteit. Ze draagt vroeg en overvloedig en geeft groote vruchten, die echter wat licht rood en niet fijn van smaak zijn.

Het volgend jaar zullen nog enkele andere var. die op de plantenlijst voorbomen, beproefd worden; daarvoor zijn begin September (het droge weer liet het niet eerder toe) deze jonge planten op polletjes verspeend.

Het is echter voor een vergelijking wenschelijk dat de planten voor een proef krachtig zijn.

Variëteits- en Cultuurproef in een z. g. n. Warenhuis met vroege bloemkool.

Voor dit doel werden 2 vakken, lang 17 M. en breed \pm 250 M., in een warenhuis beplant met 2 variëteiten bloemkool. Op elk vak kwamen 32×4 bloemkoolplanten, die half Februari gepoot werden. Op bed no. 1 kwam de variëteit Erfurter dwerg en op bed no. 2 Vroegste broei. Van de 1ste variëteit vielen heel wat planten uit, zooals ook uit de bijgaande tabel kan blijken. Overigens had het oogsten een zoo snel verloop, dat in 14 dagen tijd het geheele veld ledig was, zoodat geen conclusie's te trekken zijn, welke var. de voorkeur verdient ten opzichte van den tijd van oogsten. Hieronder volge de tabel, waarin het aantal gesneden bloemkoolen en de kwaliteiten zijn aangegeven.

DATUM.	GEOOGSTE BLOEMKOOL 1911.					
	Erfurter dwerg. 1e bed. Kwaliteit:			Vroege broei. 2e bed. Kwaliteit:		
	1e	2e	3e	1e	2e	3e
25 Mei.	4			1		
26 "	2					
27 "	1			2		
28 "	4					
29 "	4			16		
30 "	8			22	2	
31 "	7			12		
1 Juni.	10			11	2	
2 "	15	10	1	15	13	3
3 "	4			3		
5 "	14	7		9	5	
6 "	15	3	1	4	6	
7 "	7	1	1	6	4	
8 "	1			7		
9 "		2				
10 "				5	2	
	96	23	3	113	34	3

KOMKOMMERS.

Elk jaar komen op den Proeftuin verscheidene kweekers vragen naar komkommerplanten om die in hun ledige seringentrekassen te plaatsen. Velen vragen dan ook naar de teeltwijze en gewoonlijk wordt dan ook een gedeelte kas vrij gemaakt, om deze cultuur te demonstreeren. Dat dit voor velen een nuttige zaak is, bleek ons herhaalde malen, wanneer we bij kweekers kwamen, die zonder voorlichting hun komkommers tot een ware wildernis lieten uitgroeien. Daarin is door onze bemoeiingen veel verbetering gekomen, zoodat men nu in de meeste gevallen de planten over latwerk of draden ziet geleid, terwijl de zijstengels op een paar bladen worden ingesnoeid. De beste variëteit voor de kas, is volgens onze ervaring Improved telegraph.

BOL- & KNOLGEWASSEN.

De bol- en knolgewassen, waarvan een uitgebreid sortiment op den Proeftuin aanwezig is en die vooral in 't voorjaar veel bijdragen, om den tuin te verfraaien en ook in 't najaar in drogen toestand een uitstekend studie materiaal vertegenwoordigen bij het des betreffend onderwijs, dienen voor 't meerendeel als demonstratie voor de leerlingen der R. T. W. S. en anderen, b.v. onderwijzers, die voor de Tuinbouwakte studeeren. Ons sortiment Dahlia's en vooral de z.g.n. Pioen- of Splendid Dahlia's werd dit jaar met eenige variëteiten uitgebreid, t. w.:

Bertha von Süttner (rose).
 Andrew Carnegie (lichtrose).
 Geisha (geel en rood).
 Mannheim (terra cotta) en
 Prinses Juliana (wit).

De laatste spant ongetwijfeld de kroon; ze heeft een majestueuze houding en een stengelbloemsteel met een flinke bloem van een zuiver witte kleur. De vorm der bloem doet wel iets aan een Cactus Dahlia denken, b.v. Perle de Lyon. Ook de andere Pioen-Dahlia's bezitten zeer goede kwaliteiten. De *diverse knolgewassen* waaronder vooral de plantirissen, — die Orchideeën voor den vollen grond — genoemd mogen worden, dienen óf voor aanvulling tusschen boomen of heesters, óf voor de herbaceous borders (vaste planten bedden), die de kwart cirkelvormige hoofdpaden begrenzen.

DE BOOMEN EN HEESTERS.

De boomen en heesters hebben vooral in den voortuin een blijvende plaats en dragen er veel toe bij den tuin een behaaglijk aanzien te geven vanaf het vroege voorjaar tot in den winter. Het ligt niet op onzen weg de talrijke soorten en variëteiten hier afzonderlijk te be-

spreken en we bepalen ons er dus toe, op enkele minder algemeen bekende of bijzondere soorten de aandacht te vestigen. Zeer mooi zijn b.v. reeds in Maart *Amygdalus communis* en *Cornus mascula*; de eerste met rose perzikbloesem; de tweede met gele bolvormige bloeiwijzen. In April is de Amelanchier *Botryapium* overdekt met witte bloemen. terwijl deze boom in 't jaar zich met prachtige roode herfsttinten tooit. We hadden ook het genoeg dezen zomer de *Pterostyrax hispida* voor de eerste maal te zien bloeien en waren werkelijk verrast door de schoonheid van dezen weinig bekenden heester. We zouden zoo verscheidene bladzijden kunnen vullen met de beschrijving van verschillende minder bekende variëteiten van deze plantengroepen. Een greep er uit moge echter volstaan om aan te toonen, dat er bijna het geheele jaar door iets belangrijks op dit gebied is waar te nemen, wat in kwekerijen of in tuinen niet worden aangetroffen, omdat in de kwekerijen de planten voor den handel worden gekweekt en meest reeds klein worden verkocht, terwijl in de tuinen van particulieren door verkeerden snoei (wegnemen der takken. waarop de bloemknoppen worden gevormd) veel heesters niet tot hun recht komen. Als 3de omstandigheid komen in kwekerijen en tuinen gewoonlijk alleen de meest algemeen bekende heesters voor.

Van de hulsten (*Ilex Aquifolium*) ontvingen we van den Proeftuin te Boskoop een 25-tal variëteiten, waarvoor bereids een 50-tal onderstammetjes ons door den heer D. Baardse geschonken in potten waren opgekweekt. Tot onze teleurstelling is geen enkele veredeling gelukt, wat we vooral aan de onderstammetjes, die niet voldoende waren aangeworteld meenen te moeten wijten.

Van *Malus Scheideckeri* en *Prunus triloba* waren weer een 50-tal van ieder voorhanden, om getrokken te kunnen worden, eveneens van *Viburnum Opulus stérile* (sneeuwbal).

De belangrijkste planten voor snijbloemen en ook voor den handel zijn ongetwijfeld de *Chrysanthemums*, *Seringen* en *Rozen*. 't Is ook daarom, dat van deze 3 plantensoorten op den Proeftuin veel werk wordt gemaakt, vooral van 't beproeven en kweeken van veel variëteiten. Nu is voor den handel het telen van veel variëteiten beslist af te raden, maar toch kunnen van tijd tot tijd nieuwe of andere variëteiten den voorkeur hebben boven de tot nog toe veel gekweekte variëteiten, b.v. door beteren vorm der bloemen, beter bestand zijn tegen verzending, vroegere bloei, betere kleur, minder vatbaar voor ziekten, etc. Daar over deze onderwerpen breedvoerig in het jaarverslag 1909 is gesproken kunnen we daarnaar verwijzen. Toch willen we nog in verband met het voorkomen van plantenziekten in *Chrysanthemums* in 't bijzonder wat de aaltjesziekte bij de variëteit *Rayonnante* betreft onze ervaringen van den zomer 1911 mededeelen. Wellicht is er voor onze leden leering uit te trekken. We hadden een partijtje (\pm 400) zeer zieke exemplaren van *Rayonnante* en bronskleurige *Rayonnante* (*Soleil Langrois*) gereserveerd, om daarmee verschillende proeven te nemen. We hebben deze naast een bed gezonde planten uitgepoot op afstanden van 25 cM. in goed bemesten grond. Zoodra ze begonnen te groeien hebben we eenige malen nauwkeurig de zieke bladeren verwijderd en de resultaten zijn schitterend geweest. Wel kwamen de bloemen iets later dan op 't bed met gezonde planten maar ze waren

ook later geplant. De bloemen waren iets minder frisch, maar overigens waren de planten gezond en was het beslist een mooi bed eenstengelige Chysanthemums, die bijna zonder uitzondering 1ste kwaliteit bloemen hebben geleverd. Nu heeft ongetwijfeld de droge zomer op onze gronden zijn gunstigen invloed doen gelden, maar in 't bovenstaande ligt dan ook, meenen we, een aanwijzing, om te zorgen, dat de planten flink ruim moeten staan. We weten, dat voorkomen beter dan genezen is en daarom meenen we op grond van onze ervaringen de kweekers te kunnen aanraden :

- 1e om hun Chrysanthemums vroeg te poten;
- 2e de grond zwaar te bemesten, hetzij met dierlijken mest, hetzij met kunstmeststoffen;
- 3e de afstanden tusschen de eenstengelige planten op minstens 25 cM. te bepalen;
- 4e de zieke bladeren zorgvuldig te verwijderen.

Bekend is, dat het kweeken van Chrysanthemums om flinke bloemen op lange stelen te krijgen veel werkzaamheden met zich brengt. Denken we slechts aan het verwijderen der scheutjes uit de oksels der bladeren en het binden.

Nu bleek het de laatste jaren, dat ook kleinbloemige Chrysanthemums, waarvan een paar oudere variëteiten reeds lang gekweekt worden, voldoende afnemers vinden. Gewoonlijk hebben de kweekers ze niet op naam en spreekt men van het kleine dubbele bronsje (*Source d'or*) en het kleine dubbele witje, dat tegen Allerheiligen ook buiten bloeit (*Boule de neige*). Nu kwamen er de laatste jaren nog een paar variëteiten er zoo langzamerhand in, o.a. Ernest George (donkerbruin) en Mad. Thérèse Bergmann (wit). Nog werden het laatste jaar gaarne gekocht de onder de namen Witte kwinters (*White queen Quintus*?) bekende kleinbloemige zuiver witte gevuldbloemige variëteit. Ook liet men eenige grootbloemige var. gewoon vertakken, waardoor men bossige planten verkreeg, die een groot aantal kleinere bloemen voortbrachten. Zeer goed bruikbaar voor dit doel bleken *La Triomphante lila* en *nain blanc*.

We hebben begin 1911 een sortiment kleinbloemige Chrysanthemums gekocht en deze op 2 verschillende wijzen behandeld. De jongste planten hebben we op een stengel met een bloem gekweekt, de oudere planten zijn gewoon doorgegroeid.

Als resultaat van deze proefnemingen kunnen we nu reeds mededeelen, dat het z.g.n. „pluizen” (verwijderen der okselscheutjes en zijknopjes) geen aanbeveling verdient. Wel meenen we dat het goed kan zijn eenige van de allerzwakste zijknopjes der zijtakjes te verwijderen, omdat daardoor de plant gelegenheid krijgt de bloemen volledig te doen ontwikkelen.

Over 't algemeen waren onze verwachtingen van kleinbloemige Chrysanthemums niet hoog gespannen. Toch kunnen we hier volmondig erkennen, dat ze tijdens hun bloei door ieder die ze zag bewonderd werden als juweeltjes van kleur en vorm, die ongetwijfeld een goede toekomst als snijbloemen hebben.

Het best bevielen ons:

J. H. Greswold William (geel),
Mary Richardson (terra cotta),

Reine des Roses (rose gevuld) en
Sunset (geel).

Toch mogen we door dezen voorkeur de andere niet veroordeelen, want de proef was op te bescheiden schaal genomen om in staat te zijn voldoende conclusies trekken. We zullen er zoo snel mogelijk van voortkweken, om het volgende jaar grootere hoeveelheden te onzer beschikking te hebben en ook, om aan de aanvraag van onze leden of belangstellenden om jonge planten daarvan te ontvangen te kunnen voldoen.

Eerst wanneer ze in grootere hoeveelheden als snijbloemen op de veiling kunnen komen kan over haar waarde voor den handel beter worden geoordeeld.

CONIFEREN.

Wat deze plantengroep betreft, kunnen we mededeelen, dat enkele zich in korten tijd tot mooie, forsche exemplaren hebben ontwikkeld. We kunnen o.a. wijzen op *Abies concolor* en *A. concolor glauca*, *Larix europea*, *Sciadopitys verticillata* en *Taxodium distichum*. Anderen daarentegen zijn niet bestand gebleken tegen de westenwinden of sterke vorst, zoodat ze op een volgende plantenlijst zullen ontbreken. Ook zijn enkele variëteiten die verplant werden, omdat ze of te dicht kwamen te staan of op een terrein groeiden, dat ontruimd moest worden, omdat nieuwe grond opgebracht werd, in den zomer door de aanhoudende droogte gestorven.

KASPLANTEN.

De meeste soorten en variëteiten van de kasplanten doen dienst bij het onderwijs. Slechts enkele worden in grooter of kleiner hoeveelheden gekweekt. Daartoe behooren: *Asparagus Sprengeri*, *Bougainvillea glabra Sanderiana*, *Clivia miniata* of *Imantophyllum miniatum*, *Epiphyllum Ackermanni*, *Ficus elastica* en *Araucaria excelsa* en *Hippeastrum hybridum* of *Amaryllis hybrida*. Ofschoon verschillende van deze teelten in vroegere verslagen beschreven zijn, die echter niet in druk onder de oogen der leden zijn gekomen, willen we hier enkele woorden er aan wijden.

De *Bougainvillea* is een plant afkomstig uit Brazilië, die in 't Zuiden van Frankrijk en in Indië als klimplant wordt gebruikt voor bekleeding van veranda's of in koudere streken in serre's. Wat we oppervlakkig voor driekantige mooi lilarose gekleurde bloemen houden zijn de schutbladen. De hoofdzaken in cultuur zijn ten eerste het stekken. Men gebruikt houtachtig stek, dat op hooge bodemwarmte gestekt wordt. Kopscheutjes rotten gemakkelijk. Verder gebruikt men zwaren grond en niet te groote potten, omdat men anders te veel waterlot

krijgt. 's Winters na den bloei houdt men ze droog; in 't voorjaar snoeit men ze kort in. Ze bloeien dan in den zomer en nazomer. Door vroeger insnoeien en warmplaatsen kan men den bloei vervroegen. De Aalsmeersche Proeftuin is bekend voor zijn Bougainvillea's als kroonboompjes gekweekt en mocht daarvoor herhaaldelijk belangrijke prijzen op de tentoonstellingen behalen.

Een gebrek in de Bougainvillea's is, dat ze spoedig hun bladeren verliezen, die echter spoedig weer door andere worden vervangen. De bloeiwijzen blijven langen tijd goed en takjes met deze schutbladeren aan den top doen dienst in dure bloemwerken en blijven lang mooi. Wanneer de plant op een warm — en vooral beschut plaatsje in den tuin wordt ingegraven — kan ze gedurende de zomermaanden zeer mooi zijn. Wanneer men niet herhaaldelijk met mestwater wenscht te gieten, kan men dit voorkomen door een paar handen koemest op den pot te leggen en den pot met den mest daarop onder te graven.

Onder de kroonboompjes kan men in het winterhalfjaar *Asparagus Sprengeri* in potten telen.

De *Clivia miniata* is een tamelijk dure en altijd mooie kamerplant. Gewoonlijk is ze mooier in de kamer dan in de kassen. In de kassen is de lucht gewoonlijk te vochtig, terwijl velen ook deze planten over den kop gieten. Daardoor blijft het water te lang in het hart van de plant staan en rotting of roode plekken op de bladen is het gevolg. Wanneer we dan ook deze planten goed willen behandelen, moeten ze in een niet te warme, droge kas staan, terwijl we van tijd tot tijd de potkluft in mestwater moeten dompelen, niet over de plant gieten. Dit is trouwens voor veel planten een gevaar, ze mogen gerust zoo nu en dan eens droog zijn. Wanneer we den grond voortdurend vochtig houden verzuurt deze en worden de wortels ziek. Van een paar zeer fraai bloeiende *Clivia*'s hebben we een flink aantal zaden gekregen. Natuurlijk is kruisbestuiving toegepast. Ook is in 't vorig jaar stuifmeel van *Clivia*'s gebruikt om een *Amaryllis*bloem te bestuiven. We hebben er ook vruchten, zaden en planten van gekregen, maar de bollen zijn nog te jong, om daarvan bloemen te kunnen verwachten. Dit zal waarschijnlijk het volgend jaar het geval kunnen zijn. 't Doel van de proef was om *Hippeastrum* met stevige en sierlijker bladen te verkrijgen.

Hippeastrum hybridum is een bolgewas voor de kas of den warmen bak. Toch kunnen ze ook, zooals we reeds in 't jaarverslag 1909 opmerkten, in een kouden bad gekweekt worden. Van veel belang is, dat men ze in 't najaar, door ze droog te plaatsen, vroegtijdig kan later afsterven. Ook gedurende den winter moeten ze droog en niet te koud worden overgehouden. We hadden daarom een deel op een soort bollenstelling aan het eind van een trekkas geplaatst; een ander deel vond een plaats onder verwarmde tabletten. De potten kwamen op oude rietmatten te staan.

Gedurende den winter worden ze een paar maal nagezien en rottende deelen verwijderd en de vochtigste op de droogste plaatsen gezet, opdat de bol voldoende tot rust komt.

Reeds vroeg in 't voorjaar begonnen bij enkele de bloemknop zichtbaar te worden. Is dit het geval, dan wordt de plant, wanneer zij in ouden grond staat uit de pot genomen, de grond uitgeschud, de zieke of gestorven wortels verwijderd en de bol in voedzame aarde opgepot

en warm geplaatst. Ze worden matig vochtig gehouden. Ook pasten we met zeer goed resultaat het volgende toe: In gevallen, dat weinig jonge bollen aan de oude werden aangetroffen en de grond ons nog goed voorkwam werd de potkluit in vloeibaren koemest gedompeld en daarna warm geplaatst. Op beide manieren kregen we zeer goede resultaten. In 't voorjaar 1911 zijn dan ook zeker 400 à 500 bloeiende Amaryllissen verkocht geworden. De teelt van Amaryllissen vindt in Aalsmeer nog weinig navolging en daardoor komt het dat de vraag naar bloeiende planten en afgesneden bloemstengels zich niet richt naar Aalsmeer, maar de bollenstreek. Toch worden heel wat afgesneden Amaryllissen in het voorjaar in bloemenwinkels aangetroffen en zeer zeker kan het een artikel voor onze plaats worden.

De teelt en het verder kweeken van gekochte kleine plantjes van *Ficus elastica* vond dit jaar ruime toepassing en wanneer dan ook een cultuur beoefend wordt, is het wenschelijk, dit niet op te kleine schaal te doen, omdat daardoor gewoonlijk een dergelijke proef niet slaagt. Gewoonlijk is men zoo met werk overladen, dat kleine partijtjes goed tot het laatst en daardoor te lang blijven wachten. Voor jonge, zoolwel als oude *Ficus*planten is paardenmest benodigd, maar voor een 100 planten een vracht paardenmest te koopen is niet rendabel. We hebben in 1911 ruim 1000 goede *Ficussen* meest voor f 0.30 verkocht, zoodat daardoor bijna een bedrag van f 300.— is binnengekomen.

De planten, gedurende den zomer aan het volle zonlicht blootgesteld en daardoor fraai roodbruin van kleur werden met voorliefde den bezoekers getoond en werden gretig verkocht. Onze kweekkas is voor *Ficus*stekken te nat, zoodat onze stekken niet best slaagden. Beter gelukte de cultuur van *Araucaria*'s stekken. Toch was deze teelt niet zoo voordeelig, omdat de hoeveelheid wat klein was. Dit najaar werden de meeste groote planten verkocht; de kleinere worden nog een jaar gekweekt. Ook werden in 't najaar weer opnieuw stekken en veredelingen in 't kweekbed gelegd. Voor onderstammetjes werden inder tijd gestekte zijtakjes, wier hoofdstengel sterk verdikt was, gebruikt. Deze zijtakjes maken nooit geen kop en zijn derhalve nooit tot potplanten op te kweeken. Er is op verschillende wijzen geënt, b.v. in de zij 1e als bij *Rhododendrons*.

2e „ „ Coniferen.

3e gecopuleerd.

4e gespleetgriffeld.

De 2de manier is de beste, omdat dan de veredeling steviger op den onderstam wordt bevestigd. De 3e en 4e manier van vermenigvuldiging hebben tegen, dat een groot deel van den onderstam moet worden verwijderd. Tot is 't nog beter de planten door stekken te vermenigvuldigen, omdat geënte exemplaren altijd op de veredelings plaats een grooten knobbel vormen.

De *Araucariastekken* eischen voor hun aan worteling langen tijd en een vrij hooge temperatuur. Men begint met $\pm 65^{\circ}$ Fahrenheit en laat deze warmte geleidelijk toenemen tot $\pm 80^{\circ}$ F. Minstens 2 maanden moeten ze steeds in het kweekbed liggen; sommigen zijn na een half jaar niet geworteld en niet dood; men ruimt echter na 3 à 4 manden de niet gewortelden op.

Men laat de stekken, die niet bij, maar tusschen een étage afge-

sneden worden eerst \pm 24 uur uit bloeden, bindt de takjes bij elkaar en zet de stek in een klein potje. In den grond, waar mee men het potje heeft gevuld, wordt met een houtje een gaatje gemaakt, hierin laat men wat droog zand loopen en steekt er vervolgens de stek in. Na aanworteling wordt de *Araucaria* nog een paar maal verpot in blaadaarde of in onze molmachtige grond en turfstrooisel vermengd met mest en koud verder gekweekt. Door de warmte en den langen tijd, die ze in 't kweekbed moeten blijven worden enkele takken weleens aangestast door thrips of roode spin. Omdat tegen te gaan worden deze plantjes en ook wel de ouder, wanneer deze insekten zich vertoonen, gedompeld in een mengsel van insektenpoeder en water. Soms wordt dit insektenpoeder (Poudre de Pyrèthre) over de planten gestrooid nadat ze vooraf nat gemaakt zijn, opdat het poeder beter blijft hechten. Het kan wellicht zijn nut hebben bij andere sparsoorten, die in 't kweekbed wel eens aan dezelfde plagen ten prooi zijn, dit middel toe te passen.

Rhododendrons.

Het Rhodo's kweeken is de laatste jaren over 't algemeen niet zeer loonend geweest en heeft voor den Proeftuin weinig zin, vooral ook, omdat enkele kweekers in ons centrum daarvan een cultuur en sortiment bezitten, die niet gemakkelijk zijn te evenaren, laat staan te overtreffen. Was er echter meer van deze cultuur te wachten en was er meer animo bij de kweekers hier, zeer zeker zou het op den weg van den Proeftuin liggen met deze plantensoort zich bezig te houden.

Van de 20 variëteiten, die in de plantenlijst voor komen zijn enkele groote exemplaren aanwezig, die met de omlijsting van de kleinere Rhodo's gedurende langen tijd van het vroege voorjaar (*Rhododendron praecox*) tot het begin van den zomer (*Lady Eleonore Cathcart* e.a.) mooie kleurengroepen vormen.

Meer populair en meer verzekerd van de belangstelling van de kweekers is men als men over rozen en vooral rozen voor snijbloemen spreekt. Als paddestoelen rijzen de groote rozenkassen uit den grond op en het was dan ook zeker juist gezien van het Bestuur van den Proeftuin er naar te streven een sortiment rozen te verkrijgen, dat voor proeven kon dienen. Dat daarin de onderstam ook een belangrijke rol speelt zooals bij alle veredelingen, spreekt vanzelf. Uit de eerste 6 genoemde rozen soorten blijkt dan ook dat deze zaak door den Proeftuin is in het oog gehouden.

Zoo waren in 't vorig jaar 4 regels met *Rosa rubiginosa* (Sweet briar), 10 regels met *Rosa rugosa*, 10 regels *Rosa canina* en 1 regel met *Rosa cinnamomea* (kaneelroos) geplant, waarop verschillende rozenvariëteiten, zooals uit de plantenlijst blijkt waren geoculeerd. Op de *rugosa* en kaneelonderstammen werden *Mad. Caroline Testout* geoculeerd, omdat reeds vroeger gebleken was, dat deze uitstekend op *rugosa* wil groeien, wat van andere niet gezegd kan worden. De flinke rozenstruiken die hiervan gegroeid zijn, moeten dienen, om in een rozenkas uitgeplaatst te worden, waarover dus het volgend jaar kan worden gerapporteerd. In 't voorjaar 1911 zijn wederom verschillende onderstammen uitgeplant geworden. Met het doel om daarop 2 oogen te oculeeren zijn vooral de *rugosastekken* in potten gestoken. We hadden

daarvoor z.g.n. „gladde rugosa” genomen, omdat deze ook gemakkelijker te oculeren is. Tot onzen spijt zijn er van deze onderstammen geen levenden overgebleven. Aangezien ook bij een particulier, bij den heer W. Eveleens Dzn., een dergelijke proef zou genomen worden, is het wellicht niet noodig deze proef het volgend jaar weder te nemen.

De overige rozenonderstammen hebben zich flink ontwikkeld en zijn ook wat de veredeling betreft, voorzoover hierover bij 't schrijven van dit verslag te oordeelen valt, goed aangeslagen. Verschillende variëteiten zijn hierop geoculeerd, die later vooral op haar waarde als trekroos in onze gronden kunnen worden onderzocht.

SERINGEN.

„Wie Aalsmeer noemt, denkt aan seringen!” Zeer zeker vormt het trekken van dezen heester en de opbrengst van de daardoor verkregen snijbloemen een der hoofdbronnen van bestaan.

't Spreekt vanzelf, dat bij een dergelijke omvang van het forceeren van snijbloemen en speciaal seringen in den winter heel veel zaken op de sering betrekking hebbend, den trekker levendig interesseeren b.v.: Hoe komt het, dat de var. Charles X dikwijls zulke bleke bloemen geeft?

Ligt het aan het trekken?

Ligt het aan den onderstam?

Ligt het aan de plant, waarvan het oog gesneden is, dat voor oculatie gediend heeft?

Ligt het aan de voeding, dus indirekt aan de samenstelling van den grond?

De een zegt langzaam trekken en licht plaatsnemen: een ander beweert weer, dat een witte onderstam voor een blauwe sering het beste is. Een feit is het, dat meest blauwe seringen voor onderstammen gebruikt worden.

Om te trachten op verschillende vragen een antwoord te geven, zullen proeven ook met seringen genomen worden.

VRUCHTBOOMEN.

Van de appels en peren bestaat een vrij aardige soorten collectie van 44 appels en 60 perenvariëteiten. Van ieder var. is zelden meer dan één exempl. aanwezig, zoodat deze collectie dan ook hoofdzakelijk dient voor leermateriaal. Tevens geven deze boomen geschikt snoei-materiaal voor de leerlingen der school.

Over 't algemeen leverden de boomen in 1911 weinig vruchten op. Een uitzondering maakte ook dit jaar de peer Herzogin Elsa, welke weinig bekend is, doch aanbevolen kan worden, daar de boom goed

groeit, gezond blijft, mild draagt en groote mooi gekleurde vruchten geeft, welke graag gekocht worden, hoewel ze geen beslist le kwaliteit zijn.

—

VASTE PLANTEN.

Bij de vaste planten willen we wijzen op de groote en mooie collectie varens in den vollen grond, welk 29 var. bevat.

Aangeschaft is een sortiment Astilbe (Spiraea), welke vooral door juiste benaming nut kan hebben. Ook zijn verschillende var. Chrysanthemum maximum op naam, alsmede fraaie Delphiniums.

Van Pyrethrum werden verschillende variëteiten in den bak uitgeplant om na te gaan, welke var. hiervoor zich 't beste leent.

Voor deze proef werd genomen de variëteiten Mad. Meunier (rose zeer vroeg), Carl Vogt (wit, minder vroeg), Princesse de Metternich, (groot wit,) vertakt onder glas te sterk, Non plus ultra rose (echte) bloeide onder glas niet overvloedig, Non plus ultra (niet echt) bloeide zeer goed, James Velway enk. rood-goed, Lord Roseberry (dubb. rood) bloeit niet vroeg, Yvonne Cayeux, crème, bloeide onder glas uitstekend. Een aardig plantje bleek Solidago Buchleyi te zijn, een zeer langblijvende gulden roede, welke veel op een geelbloeiend heideplantje geleek.

Op de ledenvergadering werden de volgende proeven voor 1912 vastgesteld:

1. Voortzetting seringén, proef om den invloed van den blauwen en witten (onderstam) na te gaan. Hiermede is men reeds een paar jaar bezig, waarbij witte en blauwe seringén var. geoculeerd zijn op den witten en ook op den blauwen onderstam.
2. Voortzetting van de proef met al of niet in den zomer verzette seringén. Om hiervan gegevens in cijfers te krijgen, wordt 't wenschelijk geacht, deze proef nauwkeurig na te gaan en aantekening te houden van de uitkomsten.
3. Bemesting van de seringén direct vóór het trekken.
4. Bemesting van de seringén tijdens het trekken.
5. Rozenvariëteiten, op verschillende onderstammen, in de kas uit te planten, om na te gaan, hoe deze var. zich op die verschillende onderstammen gedragen.
6. Cultuurproef met Wagenaar stamslaboon. Volgens mededeeling is deze boonsoort zeer bestand tegen slecht weer en kan ze ook meer kou verdragen, waardoor ze mogelijk voor polders van belang kan zijn. Besloten wordt er een paar rijtjes van uit te zaaien.
7. Het zaaien van verschillende Prunussoorten, om een meer geschikte onderstam te krijgen voor Prunus triloba (fijner wortels en minder wild).
8. Variëteitsproef met komkommers in de kas.
9. Cultuurproef met Andromeda speciosa op verschillende grondsoorten. Uit besprekingen blijkt, dat deze plant bij meerdere kweekers slecht groeit en toch bij sommigen uitstekend doet en dan een best loonende cultuurplant is.

- Gedacht wordt, dat de oorzaak ligt in den grond en dat mogelijk de plant veel van turfstrooisel houdt.
10. Cultuurproef met Japansche lelies, om zoo mogelijk deze planten 't geheele jaar door in bloei te hebben.
 11. Cultuurproef met de witte Chrys, White queen.
 12. Variëteitsproef met nieuwe enkele en dubbele Chrysanthen. zoo mogelijk rechtstreeks van den winner te betrekken.
 13. Cultuurproef met sering en kleine potjes. Men denkt, dat het beste zal zijn, de sering onderstammen in kleine potten te plaatsen in Augustus — verondersteld wordt, dat dit ook later wel kan — om ze dan in den winter te enten met bloeitakken en ze even later in bloei te trekken.
 14. Bestrijdingsmiddelen tegen aaltjesziekten in Chrysanthen.
 15. Bestrijdingsmiddelen tegen rozenziekten o.a. tegen het wit.
 16. Bestrijdingsmiddelen tegen schildluis in Buxus.
Gedacht wordt deze middelen aan te wenden, als deze insecten beginnen te trekken, daar zij dan het gevoeligst zullen zijn. Men zal daarbij gebruik maken van stoffen, die voor de plant niet schadelijk zijn, als: groene zeep oplossing, tabakswater, kwassia aftreksel, phylophiline, enz.
 17. Bestrijdingsmiddel tegen bladluis. Hiertegen zullen hoofdzakelijk dezelfde middelen worden aangewend.

In het Bestuur kwam in 1910 verandering, doordat de heer P. G. Buis, die door omstandigheden niet meer in aanmerking wenschte te komen, bedankte en gekozen werd de heer G. W. Keessen, die de benoeming na eenig beraad aannam.

We willen hier een woord van dank brengen aan den heer Buis voor de aangename wijze, waarop we met hem samengewerkt hebben. In de eerstvolgende bestuursvergadering werd de heer G. W. Keessen tot Voorzitter gekozen. Het ledental breidde zich 1911 gestadig uit en bedraagt thans 45.

Pogingen werden aangewend tot het verkrijgen eener subsidie van de Prov. Staten van Noord-Holland. Hoewel 't adres steun vond bij verschillende leden der Prov. Staten, is 't verzoek afgewezen.

Zal de Proeftuin beter aan zijn doel kunnen beantwoorden. dan is het zeer wenschelijk, dat zij over meerdere gelden kan beschikken. Het bestuur hoopt dan ook opnieuw een aanvraag bij Prov. Staten van N.-Holland in te dienen. En om een der voornaamste argumenten der tegenstanders weg te nemen, heeft men zich ook gewend om geldelijken steun tot de Gemeente Aalsmeer.

We willen eindigen met den wensch, dat in 1912 de Provinciale subsidie mag worden toegestaan.

Het bestuur van de Vereeniging tot oprichting en instandhouding van de Proeftuin te Aalsmeer,

G. W. KEESSEN, Voorzitter.
P. DE VRIES, Secretaris.
M. G. KOMEN, Penningmeester.
D. BAARDSE DZN.
J. KEESSEN CZN.

